

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.

Félévre ———— 12

Negyedévre ———— 6

Egy óra ———— 2

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az országos hirdetési
irodákban.

Megjelenés

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 2 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 24. szám.

Hétfő, január 30.

Választás után.

Nagybecskerek, január 30.

Ha szítani akarnók a visszavonást, mely politikai és társadalmi életünket az utolsó években szinte elviselhetetlenné tette, akkor azon kezdenők mai cikkelyünket, hogy elkeseregünk azokon a visszaéléseken s apró praktikákon, melyekkel az ellenzék a szombati választáson legyőzte a szabadelvű pártot. De nem tesszük. Az alkotmányos küzdelemnek vége s ha hónapokon keresztül hirdettük, hogy az alkotmányos életben a többség joga minden körülmények között tiszteletben tartandó, magunk sem akarunk erről az utról letérni, hanem minden keserűség nélkül konstatáljuk, hogy a nagybecskereki választóközönség 207 szótöbbséggel dr. Várady Imre nagybecskereki ügyvédet választotta meg országgyűlési képviselőnek Makfalvay Géza földmívelésügyi államtitkárral szemben.

Hogy ez az eredmény úgy jött létre, hogy a nagybecskereki közönség hirtelenben függetlenségi érzelmű lett, azt talán még azok sem állítják, akiknek részük volt ebben a váratlan eredményben, mely a saját pártjait lepte meg legjobban.

Honnan ered tehát s miben leli magyarázatát az a körülmény, hogy a mindig mameluknak csufolt város függetlenségi képviselőt választ? A választás napján olyan hangokat hallottunk, hogy az eredmény oka abban találja magyarázatát, hogy ez — tiszta választás. Vagyis világosabban beszélve, a szavazópolgár, mikor nem gyakorolnak reá pressziót, hanem szabadjára eresztik, akkor — függetlenségi. Nos hát ilyen csak az állíthat, aki a többi választások menetét nem kísérte figyelemmel. Hát a Széll-választások nem voltak tiszták? S akkor nem is állítottak ellenzéki jelöltet, hanem nagy lelkesedéssel megválasztották a szabadelvű jelöltet. Mindazonáltal köszönjük annak elismerését, hogy a Tisza-választások tiszták. Ez a tény különösen hangsúlyozandó, mert hiszen heteken át kürtölték világgá, hogy olyan választási visszaéléseket, amilyenekre Tisza gróf és hívei vannak elhatározva, még nem látott Európa, talán még Nagybecskerek sem. S mi történt? Az ellenzék semmiféle presszióról, még kevésbé vesztegetésről nem panaszkodhatik, mert senkit sem gátoltak meg abban, hogy a meggyőződést kövesse, senkit nem itattak, pénzt nem adtak nekik, földosztást és más előnyöket nem ígértek nekik, hogy a kormány jelöltjeire s avazzon, de még azt sem tették meg, hogy az ország leghíresebb szónokaival dolgoztassák meg a polgártársakat, hogy a szabadelvűpárti jelöltre adják szavazatukat.

Magyarázatra nem szorul, hogy az ellenzék helyzete minden körülmények között hálásabb. A kormányt szidni mindenha hőstett számba ment s ha pláne nagytehetségű szónok teszi, bizonyos, hogy nagy hatása lesz a tömegre. Mégis azt merjük állítani, hogy a nagybecskereki választást nem a kortések ügyessége, nem a szervezet irigylésre méltó tökélye, még kevésbé a függetlenségi eszmék elterjedtsége döntötte el, hanem az a kedvező helyzet, amelybe az ellenzék két nappal az országos választások lezajlása után jutott.

Mikor a becskereki választók az urná-

hoz léptek, már eldőlt a kocka, amennyiben az egész ország közvéleménye kedvezően választ adott a kormánynak a nemzetéhez intézett kérdésére. Az a tudat, hogy a kormány napjai meg vannak számlálva, minden ember szívében gyökeret vert s valóban több bátorság kellett ahhoz, hogy valaki pártja mellett kitartson, mint ahhoz, hogy Saulból hamarosan Pál a legcsendesebb kormánypártból sebtiben véresszájú 48-as váljék. A többség, mint az eredmény mutatja, az utóbb emlegetett népszerű Pálfordulást követte s így lett a jó kormánypárti Nagybecskerekből egyszerre ellenzéki város.

Felette sajnáljuk, hogy Makfalvay Géza kisebbségben maradt. Nemcsak azért, mert a szabadelvű pártnak buzgó és nagytehetségű tagja, de főleg azon okon, hogy a város nem tisztelheti benne képviselőjét, tehát támogatóját és pártfogóját. Ugy vagyunk meggyőződve s Makfalvay programja meggyőzhet bárkit ugyanarról, hogy a város ezzel a választással igen sokat veszített. Nem akarjuk kétségbevonni dr. Várady jóakarátát vagy képességeit, de a dolog természeténél fogva nem rendelkezhetik azokkal az összeköttetésekkel, azzal a befolyással, amivel dicsekedhetik egy régi parlamenti férfiú, ki még hozzá a földmívelési minisztérium államtitkárja. Már pedig igen jól tudjuk, hogy ennek a városnak egy kis mesterséges fejlesztésre, fokozott támogatásra van szüksége, ha azt akarjuk, hogy az adófizetők a mostani terhek alatt össze ne roskadjanak. Erre képesnek tarunk egy államtitkárt, de egy fiatal képviselő befolyásában, ki most kerül először a parlamentbe, a legjobb akarrattal sem tudunk bízni.

Nem célnünk ezért a választóközönségnek szemrehányást tenni, mert hiszen éppen azok szavaztak Váradyra, kik e városnak régi adófizetői, tehát nekik kell legjobban tudniok, miképen képzelik annak anyagi fejlődését, sem nem szándékunk az új képviselő egyéniségét kisebbiteni, ami ma, mikor még nem lehetett abban a helyzetben, hogy a városért tegyen valamit, épolj korai, mint igazságtalan volna.

Mindezeket el kellett mondanunk, hogy a helyzetet, melynek képét ugyancsak elhomályosították az utóbbi napok eseményei, némileg tisztázzuk. El kellett mondanunk különösen azért, mert meggyőződésünk szerint Makfalvay megválasztása nemcsak politikai szempontból, de a város érdekében is kívánatos lett volna.

A többség másképp határozott s mi meghajlunk akarata előtt. Dr. Várady Imre ma az egész polgárság képviselője, ne fészeges-ük hát tovább a multat, hanem bizzunk abban, hogy új képviselőnk, ki csak most lép a férfikor legszebb és legtermékenyebb szakába, egész akaraterejét e város anyagi és szellemi boldogítására fogja fordítani, hogy e város lakóinak soha sem legyen oka a választóközönség többségének döntését megbánni.

A nagybecskereki választás. Szombati lapunk zártakor a nagybecskereki választásról közölt tudósításunk kiegészítéseül konstatáljuk itt a választás eredményét, a mely szerint dr. Várady Imre nagybecskereki ügyvédet, a függetlenségi párt jelöltjét 207 szótöbbséggel Nagybecskerek

város képviselőjévé választottak. Steinitzer Géza választási elnök hat óra után hirdette ki a választás eredményét, amit Várady hívei lelkesen megéljeneztek. Az új képviselőt hívei küldetésileg hívták meg a városához, ahol Steinitzer választási elnök szép beszédben adta át neki a megbízó levelet. Dr. Várady ezután a városához erkélyéről magyar, német és szerb nyelven mondott beszédben megköszönte a bizalmat, amelyet megválasztásával a polgárság beléje helyezett. Estére hívei faklyásmenettel rendeztek tiszteletére.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Február 13. Közig. biz. ülés.

— **A központi választmány ülése.** Torontál-vármegye központi választmánya ma délelőtt Jankó Ágoston alispán elnöke alatt ülést tartott. Jelen voltak: Dr. Klein Mór, Oldal Antal, Stassik Ferenc, dr. Vaszity Endre, Popovics P. Szilárd, dr. Mangold Samu és Rigó István. Elnök alispán bejelentette, hogy az általános választások e hó 26-án folytak le. Miután a pancsovai járásban egyik jelölt sem kapott abszolút többséget, a két legtöbb szavazatot nyert jelölt között, báró Daniel Ernő és Miletics Szlavkó között pótválasztás lesz. A központi választmány ennek hatánapjául február 11-ikét tűzi ki. Ezzel az ülés véget ért.

— **A városi központi választmány ülése.** Nagybecskerek városi központi választmánya ma délután 4 órakor ülést tartott. Az ülés lefolyásáról lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **A vörös-kereszt köréből.** Gróf Csekonits Endre v. b. t. t. a magyar „Vörös-Kereszt-Egylet” elnöke Versec város nyug. polgármesterét, Weifert Károlyt, a háboru esetén Versecen létesítendő betegállomás meghatalmazottjává nevezte ki.

— **Magyar név.** Hubert Dániel itteni városi hivatalnok nevének Havas-ra való magyarosítását a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Védekezés a tavaszi árvizek ellen.** Tallián földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságokhoz, vízszabályozó és ármentesítő társulatokhoz, miniszteri biztосokhoz, vízépítészeti kerületi felügyelőkhöz a tavaszi árvíz ellen való védekezési ügyben kormányrendeletet intézett. A törvényhatóságokhoz intézett körrendelet a magán-öblözeti és községi védművekre szigorú ellenőrzését mondja ki. A tapasztalt hiányok és mulasztások ellen erélyes fellépést kíván. Elrendeli az árvédekezési munkálatoknál a közérő kirendelésének előmunkálatait, hogy baj esetén az haladéktalanul eszközölhető legyen, megállapítandó, hogy az illetékes közigazgatási tisztviselők melyik töltsvonalon fognak az 1885. évi XXIII. t.-c. szerint működni. Az ármentesítési társulatokhoz intézett rendelet a töltsvonalak mentén fennálló hidak jégtörölési megakadályozására, a hidjármak kijelölésének kellő időben való eszközölésére hívja fel a miniszter a figyelmet, nehogy a jégtörölés okozzon elemi csapást egy-egy vidéken. A miniszteri megbízottaknak a társulat műszaki közgeivel február 15-éig be kell utazniok a társulati védővonalakat.

— **Eljegyzés.** Havas (Hubert) Dániel nagybecskereki városi tisztviselő eljegyezte Juliusz Lipót itteni kereskedő kedves leányát, Berta kisasszonyt.

— **Uj h. é. vasut.** Lederer Arthur nagybirtokos egy a bácsbodrogyvármegyei h. é. vasut Zenta állomásától a szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasut Csóka állomásáig vezető vasut építését tervezi, melyre nézve az előmun-

kálati engedélyt a kereskedelmi miniszter a napokban megadta.

— **Halálozások.** Mint részvétellel értesülünk, Csizsár Mihály nagybecskereki szücsmester, városunk egyik régi polgára, szombaton délután 57 éves korában meghalt. Az elhunytat tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

Kögl Gyula, régebben volt nagyszentmiklósi járási csendbiztos, folyó hó 23-án Nagyszentmiklóson 59 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultat nagy részvét mellett temették el.

Barsy Lajosné, szül. Korber Ilona folyó hó 25-én halt meg P.-Vizesdán 40 éves korában, a hol férje, Barsy Lajos a San-Marco hercegi uradalom tisztviselője gyászolja.

— **A rudolfsnádi vadásztársaság közgyűlése.** A rudolfsnádi vadásztársaság a minap tartotta évről évre szokásos közgyűlését Perlaszon Lokácseken Fülöp elnök vendégszerető házában. Az igazgató jelentéséből kivehetjük, hogy a társaság bérelt területein a múlt évadban területekre került: 1697 nyul, 1381 fűrj, 110 fogoly, 2 fácánkakas, 65 vadgalamb, 14 sárszalonna, 24 egyéb szalonna, 89 vadliba, 152 vadkacsa, 43 szárcsa, 9 különféle, 128 róka (közte 66 fiatal), 4 vadmacska, 3 vidra, 1 borz, 7 sas, 201 sólyomolyv stb, 1 kócsag, 15 gem, 414 varju és szarka, 56 kóbor kutya, 8 kóbor macska, 17 egyéb káros, tehát összesen 4441 darab vad. Az előterjesztett költségvetést elfogadták és ennek alapján a tagsági díjat 70 koronában állapították meg.

— **A Dmke székháza és internátusa.** Tudvalévő, hogy a Dmke ez évben Szegeden és Hódmezővásárhelyen a délvideki idegenajku gyermekek számára internátust létesít. A szegedi internátus a közművelődési egyesület székházával kapcsolatosan épül fel. Diszes, kupolás, tornyos, két emeletes palota lesz ez, melynek tervét Kótay Pál, a jeles műépítész készítette. Az egyesület amint a várostól megkapta a telket, az építésre azonnal kiírja a pályázati feltételeket. Ujabbán azzal az eszmével foglalkozik a Dmke, hogy idegenajku gyermekeket magyar vidékeken helyez el. Egyes városokban és így Szegeden tanonc-otthont létesítenek. Ez ügyben a Dmke már tárgyalásokat folytat a kereskedelmi és iparkamarákkal, kereskedelmi testületekkel és ipartestületekkel. A múlt évben alapítványi díjakban 40.000 korona folyt be a Dmke főpénztárába. A Dmke örökös alapító tagjai sorába beléptek: Jenovay Imre nagybirtokos és a tiszavölgyi ármentesítő társulat ezer-ezer koronával, József Ágost kir. herceg, Weiner Miksa, Hazai biztosító társaság és egész sereg délvideki község 200—200 koronával.

— **Uj gazdasági hitelszövetkezet.** Lázárföld községben tenap alakult meg Poroszkay Béla, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet képviselőjének elnöke alatt a 101-dik, az említett Központ kötelékébe tartozó gazdasági hitelszövetkezet 222 ötven koronás üzlettrészszel. A tagok leginkább a község kevésbé vagyonos lakosából sorakoztak, mint a legtöbb német községben, hol évek óta fennálló, a telkes gazdákat magához vonzó takarékpénztár van, remélhető azonban, hogy idővel ezek is belépnek a megalkult szövetkezetbe, mert nagy érdeklődéssel hallgatták a gazdasági szövetkezetek többoldalu feladatait ismertető elnöki előadást. Az igazgatóság elnökének Koch Péter, helyettesének Quitter Miklós, felügyelő-bizottsági elnöknek Laffeur Péter jegyző, könyvelőnek Welsch János tanító, pénztárnoknak Blum János lett megválasztva.

— **Meteor időjelzése.** Meteor legújabb időjelzése az időjárásról a következőket jelenti. A jelzésnek megfelelőleg a 14-iki csomópontok bekövetkezett hideg kitartott. Csak 18-án állott be enyhület. De a 21-iki csomópont nagy változást hozott ebben, amennyiben egy Nap kitörés egyszerre szétverte a felhőzetet s a napon egész —6° C. emelkedett a hőmérséklet, amely most azt engedte reményleni, hogy a teljes enyhület áll be. Nem így történt azonban, mert a kitörésből származott foltcsoportok közül egyik erősen tömörülni kezdett még ez nap, ami a derült égbolt mellett a hideget hirtelen abnormalis módon emelte. Egy bizonytalan jellegűnek mondott 21-iki csomópont körül következtek be eddigi telünk leghidegebb napjai, miután a foltok egyre tömörültek, így a Napon egyre ciklonos hatások voltak az uralkodók. E foltok 25-én át nem fordultak tőlünk a Nap tulsó felére, a midőn nemesak engedett a hideg, de felhőzetesebb is lett az égbolt Jelenleg foltmentes a Nap képe s az átment foltok csak 12—13 nap múlva jönnek újra vissza mihozzánk, ha addig tönkre nem mennek. A következő napokban még két csomópontunk van, 27—28-án, a melyek viharos jellegűek, de inkább enyhébb, mint hidegebb hőmérséklettel. A február havi csomópontok 4—5—8—9—10—12—19—24—25-re esnek, így e hónapnak két első harmada változó, míg a

harmadik harmada állandó időt hoz a számunkra. A csomópontok bolygókól eredő hatásaik szerint a 4—5-ikiek hideg jellegűek, valamint 12-iki is, amidőn azonban újabb foltok keletkezése is várható a Napon. A 10-iki csapadékos jellegű legvalószínűbb hó. Enyhült a 10-iki és míg a 24—25-iki újra hideg, vagyis február hó időjárásának átlagos jellege inkább hideg, mint enyhe, különösen hidegnek ígérkezik az 5-ik csomópontot követő időköz, midőn a jelenlegi nagy hideget okozó napfoltok újra visszatérnek hozzánk.

— **A tarackáldozata.** Végzetes szerencsétlenség történt Theés községben, a gör. kei. vizkereszt ünnepi körmenete alkalmával. Vidák István, aki a tarackok kezelésével vol megbízva, egy forró edénybe puskaport öntött, mely felrobbant és a szerencsétlen embert életveszélyesen megsebesítette.

— **Kirabolt ministráns gyermekek Vakmerő rablótámadás történt a minap Valkányon.** A gör. kei. 6-hittűek vizkereszt ünnepén ugyanis Zomborán Mihály odaváló lelkész 11 éves Miklós nevű fiát a szintén tizenéves Kálna János társaságában a hívekhez küldte visszenteles végett a házakba. Egyik utcában négy ismeretlen suhanc megtámadta a két egyházi ruhába öltöztetett gyereket, a földre teperte és 1 kor. 40 fill. összegyűjtött, a templomra szánt kegyes adományt erőszakkal elrabolták tőlük.

— **Az országút titka.** A Deszke vezető országuton, mint lapunknak jelentik, egy széttépett, véres rongyokból álló csomót találtak az utasok, körülötte szőrcafatokkal s nagy küzdelem nyomával. A nyomok után itélve valami szegény ember viaskodása lehetett ez vérengző ellenséggel, valószínűleg farkasokkal, mert az azelelti rendkívüli hidegekben több ízben láttak arra felé farkasokat ólalkodni. A környékbeli falvakból nem érkezvén jelentés az eltűnt egyénről, valószínűleg egy vándorlóval eshetett meg a szörnyű kaland.

— **A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Liniment. Caps. comp.)** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszal stb. nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és tüvegekben: a 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expellert, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Farsangi naptár.

Február 1-én: Hadastyán-bál a Pest-kávéházban.
Február 4-én: A zenekedvelők alacsony bálja a városi színházban.
Február 4-én: Iparos-bál a kaszinóban.
Február 11-én: Az izraelita nőegylet estélye a kaszinóban.
Február 18 A „Harmónia” házi mulatsága.
Március 4. A könyvnyomdászok jux estélye katonazene közreműködésével.
Március 5-én és 6-án katonazene-hangverseny.

Színház és Irodalom.

* **Polgár színtársulata Lugoson.** Mint Lugosról írják, Polgár Károly, a délvideki színerület igazgatójának társulatával, mely mintegy két hét óta Lugoson működik, az ottani közönség nagyon meg van elégedve. A társulat tagjai közül különösen Polgár Károly színigazgató, Barna Jolán, Paplona, Léva y Berta, Kormos Ilonka, továbbá Hunffy és Hatvani jétékai részesülnék nagy elismerésben. A múlt héten a színtársulat Lehár „Drótostót”-ját mutatta be, mely darabban Polgár Károly játszotta Pfefferkorn halás szerepét szép sikerrel. Csütörtökön a „Kis pejtás” című francia vígjáték került színre. A siker oroszlanrésze itt Barna Jolánnak, a társulat kitűnő naivájának jutott ki. Pénteken „A zsába” francia bohózat premierje volt, mely alkalommal a közönség zsufolásig megtöltötte a színházat. Ebben a darabban szintén Barna Jolán kapta a legtöbb tapsot, ámbár Molnár Vilma, Papp Ilonka, Polgár és Hatvani szintén jól megállták a helyüket.

* **„A Világ Történelme”** a nagyközönség számára; szerkeszti, írja: Endrei Zalán. Jól szerkesztett, gondosan kiállított, szép színes képekkel diszitett munka indult meg füzetes kiadásban a fenti cím alatt. A munka kiváló érdeme és ereje, ami hamar népszerűvé fogja tenni, a rendkívül

érdekes előadás. Az olvasó nem unalmas, száraz tudományos munkát kap, hanem szórakoztató, kellemes, könnyű olvasmányt. „A Világ Történelme”-nek ez a kiadása hézagpótló munka. Színes műmellékletei igen szépek. A szövegekben is vannak kifogástalan, színes képek, azonkívül nagyszámu fekete kép. A munka füzetként jelenik meg; egyes füzet ára 40 fillér; összesen 60 füzete lesz. A füzetek kaphatók minden könyvkereskedésben. A kiadóhivatal előfizetést hirdet a munkára, negyedévi 5 kor. 20 fillérral és az előfizetőknek nagyon becses és szép kedvezményt juttat. A kiadóhivatal címe: „A Világ Történelme” kiadóhivatala VII., Erzsébet-körút 38. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

* **„A Zenélő Magyarország”** zongora zenemű-folyóirat 1905. évi XII. évfolyam II. füzete a következő zenetartalommal jelent meg: I. Schubert Ferenc „A vándor” — Dr. Wanderer — műdal, magyar szövege György Margittól. II. Weiss Vilmos „Havas rózsza” — Edelweiss — polka-mazurka. A „Zenélő Magyarország” írói és munkatársai a bel- és külföld legjobb nevű zeneszerzői és havonta két zer megjelenendő füzetekben, mint első hozza a zenemű újdonságok legjavát, a magyar néptán, kuplék, operettek és operák részleteit, indulók, keringők s szalondarabokat zongorára. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetben 250 zeneoldala) 12 kor., félévre (12 füzetben 124 zeneoldala) 6 kor., negyedévre (6 füzetben 62 zeneoldala) 3 kor. Mutatványszámot — ugy kimerítő jegyzéket az eddig megjelent 280 füzetéről. — amelyek 60—60 filléért mindig kaphatók, bérmentve küld a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatala a Budapest, VIII., József-körút 22/24.

Közgazdaság

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 2. A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” közgyűlése.
Február 3. A „T. rontálmegyei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
Február 4. A Nagybecskereken székelő „Közgazdasági Bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. A „Zichfalvai takaré- és hitellejlet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Első torontal-szécsányi takarékpénztár, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 12. A „Nagyteremai takarékpénztár” közgyűlése.
Február 12. A „Nagyszentmikló-i népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 19. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.
Február 19. Az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.

A nagybecskereki takaré- és előlegegylet közgyűlése.

A Franz J. L. vezérigazgatósága alatt működő régi jó hírnevű nagybecskereki takaré- és előlegegylet mint részvénytársaság tegnap délelőlt tartotta dr. Grandjean József elnöklésével és a részvényesek élénk érdeklődése mellett rendez évi közgyűlést.

A közgyűlésen az intézet lefolyt üzletéről az igazgatóság a következő jelentésben számolt be:

Tisztelt közgyűlés!

Az elmúlt üzletévre vonatkozó jelentésünk előterjesztése előtt van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy utolsó közgyűlésünkön módosított, általunk a helybeli tekintetes kir. törvényes mint kereskedelmi bírósághoz beterjesztett alapszabályok jóváhagyattak.

Az elmúlt évben is fájdalmas veszteség érte intézetünket — választmányunk két buzgó tagjának, Annau István és dr. Demko Endre uraknak elhalálása által. Annau István ur intézetünknek egyik alapítója és kezdettől fogva választmányi tagja volt; — indítványozzuk, hogy a veszteségek feletti fájdalomunknak a mai jegyzőkönyvben kifejezést adni méltóztassék.

Az 1904-iki üzletév forgalom tekintetében kielégítőnek mondható; de az ádatlan politikai viszonyok folytán pangott ipar és kereskedelem, mit nagy részben fokozott még a gyenge termés és a hosszantartó szárazság folytán bekövetkezett takarmányhiány is. Ha a földek értéke ezen körülmények dacára alább nem szállott, ez a magasabb gabonaárak és gazdáink földszerzési törekvésének tulajdonítandó, mit örömmel konstátálunk. — A jegybank az egész év folyamán változatlanul tartotta fenn az alacsony kamatlábat és csak a fővárosi intézetek emelték fel azt időszakonként a külföldi piacok behatása által előállott feszültebb pénzügyviszonyok folytán. A hitel-igénylőkkel szemben a legmészebbmő előzékenységet tanúsítottuk, mi természetesen az intézet jövedelmét is befolyásolta; a betéti kamatlábat egyik társintézettel egyetértőleg a folyó év elejétől szintén némileg összhangzásba hoztuk a jelenlegi pénzügyviszonyokkal.

Az elmúlt évben elhatároztuk, hogy alapszabályaink üzletági közé felvett törlesztés

kölcsönök kiadását nagyobb mérvben fogjuk fejleszteni, hogy ezáltal is a versenynevelést tartva, bevételünket a kelő óvatosság szem előtt tartása mellett szaporítsuk.

E kölcsönök engedély utján átruházata céljából több előkező országos intézettel léptünk összeköttetésbe, hogy forgalmi tőkénket hosszabb időn át ne kössük.

Múlt évi határozatunk alapján elkészítettük új részvényeinket, melyeket a régi részvények bevonása ellenében a XXX-ik szelvény bevéltásával fogunk az új szelvényekkel kiadni.

Az egyes tüzeltágak forgalmát a következőkben terjesztjük elő:

Leszámitolási üzlet:

1904. évi jan. 1-én tárcánkban volt	2521 drb váltó	2,723 386 32
1904. év folyamán leszámitoltatott	9922 drb váltó	9 634 345 03
Összesen	12 443 drb váltó	12 357 731 35
az előző évi szemben.	14 413 drb váltó	13 030 049 54
1904. folyamán beváltatott	11 386 drb váltó	9 127 685 51
1904. év végén tárcánkban volt	2 479 drb váltó	2 634 030 36
1904. év vég. visszleszámitolás alatt volt	578 drb váltó	813 985 06

Visszleszámitolás:

1904. évi január 1-én elhelyezve volt	268 drb váltó	314 446 27
1904-ben visszleszámitoltatott	4973 drb váltó	6 943 070 14
Összesen	5241 drb váltó	7 257 516 41
az előző évi szemben.	5508 drb váltó	7 638 429 45
1904-ben visszaváltatott	4663 drb váltó	6 443 531 35
1904. évben elhelyezve maradt	578 drb váltó	813 985 06

Visszleszámitolási kamatot 19495 korona 68 fillért fizettünk 1904-ben.

Előlegek értékpapirokra:

1904. évi január 1-én volt	20 439 50
1904-ben kiadatott	17 448 —
Összesen	37 887 50
1904-ben visszafizelve lett	6269 —
1904. év végén maradt	31 618 50

Előlegek folyó számlára:

1904. év január 1-én volt	126 509 03
1904. évben kiadatott	188 719 89
Összesen	315 228 92
1904-ben visszafizetett	135 911 82
1904. év végén maradt	179 317 10

Jelzálogkölcsönök:

Állása 1904. évi január 1-én volt	191 711 34
1904. évben kiadatott	159 234 54
Összesen	350 945 88
1904. évben visszafizelve lett	71 666 53
1904. év végén maradt	279 279 35

Pénztár készletünk 1904. év végén:

37331 kor. 53 fill., giro-számlai követelésünk az osztrák magyar banknál.
22 922 kor. 25 fill., és követelésünk fővárosi intézeteknél.
15610 kor. 64 fill.

Saját ingatlanaink az Aradai-utcában fekvő 162. számú, — Jenő-herceg és Nádor-utca sarkán levő 800/1. számú, — Nádor-utcai 821. számú, — Magyar-utcai 241. számú házak, Battyányi-utcai házhely és 9 hold muzslyai földből állanak, melyek bérbeadás útján megfelelően hasznosíthatnak.

Betétek:

Állása 1904. évi január 1-én volt	2 575 243 63
1904. évi betétek és tökesített kam.	1 601 764 21
Összesen	4 177 007 84
Visszafizetések 1904-ben	1 551 595 32
Betétállomány 1904. év végén	2 625 412 52

Váltótárcánk legszigorubb leltározása alapján 15063 korona 68 fillért könyveltünk kétesek számlájára, habár reméljük, hogy a leírt összegek egy részét még be fogjuk hajthatni; — kérjük ezen leírásokat jóváhagyólag tudomásul venni.

A felügyelő-bizottság által felülvizsgált, most megállapítandó mérleg szerint, az igazgatóság alapszabályszerű jutalékának, a különleges tartaléka ap és nyugdíjalap javadalmazásának levonása után 33009 korona 75 fillér áll a t. közgyűlés rendelkezésére, melyből 32000 koronát vagy részvényenként 16 koronát január 30-ától kezdődőleg osztalékként kifizetni, 89 korona 76 fillért a hivatalnokok nyugdíj alapjához és 36 korona 89 fillért a különleges tartalék alaphoz csatolni, míg a fennmaradó 883 korona 10 fillért jótékony célokra az igazgatóság rendelkezésére bocsájtani javasolunk.

A mai nappal az igazgatóság tagjainak man-

dátuma lejárt, midőn e megbízatást kezeikbe letesszük, köszönetet mondunk az eddig belénk helyezett bizalomért és kérjük a tárgysorozat szerint négy igazgatósági tagnak választását 5 évre megújítani; továbbá a választmányból működésük lejártá folytán kilépő Petry Jakab, Hiller László, dr. Demkó Endre, Bencze Miksa és Schenk Hermann urak helyébe öt választmányi tagot három évre és az elhalt Annau István ur helyébe egy tagot két évre választani sziveskedjék.

A közgyűlés a tett javaslatokat elfogadta s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a fölmentvényt megadta.

A közgyűlés azután áttért a választásokra, amelynek eredménye szerint megválasztottak:

Igazgatósági tagoknak 5 évre: Napholtz Ágostoni, Haidogger Ödön, Mangold Hermann L-t és dr. Grandjean Józsefet.

Választmányi tagoknak 3 évre: Petry Jakabot, Hiller Lászlót, dr. Annau Ernőt, Schenk Hermann, Bencze Miksát. 2 évre: Daun Gyulát.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

TÁVIRATOK.

Rudolf trónörökös emléke.

Budapest, január 30 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, Rudolf trónörökös halálának mai 16-ik évfordulóján reggel 9 órakor gyászmise volt a boldogult trónörökös emlékezetére, melyen megjelent a király, az udvar tagjai s az udvari és állami méltóságok, azonkívül a király, a német császár, a győri gyalogezred valamint az ulánus-ezred koszorút helyeztek az elhunyt királyfinak a kapucinusok sirboltjában levő koporsójára.

A helyzet.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Széll Kálmán volt miniszterelnök, ki a tegnapi napot Bécsben töltötte, ma Budapestre érkezett.

Budapest, január 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Ámbár korai volna arról beszélni, miképpen lehetne a rendkívül bonyolult helyzetet szanálni, komoly politikusok nem képzelhetik másképp a bonyodalom megoldását, mint az összes 67-es képviselők egyesülésével. Az e tekintetben való döntés szerdára várható.

Az a hír, mintha a király mára Andrásyt, Széllt és Darányit magához hívatta volna, teljesen valótlan. Beavatott körökben csak arról tudnak, hogy Tisza István gróf szerdán megy Bécsbe, hogy a kabinet lemondását ő Felsőháznak betherjessze. Ugyancsak teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy Tisza gróf Andrásy Gyula gróftól fogja javasolni.

A választások.

Budapest, január 30 (A „Torontál” eredeti távirata.) Makóról táviratozzák, tegnapi ott megválasztották Justh Gyulát.

Uj Mátyás-emlék.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mátyás királynak emlékeztére, ki nagy kedvvel vadászott a lipitói hegyek között, az év folyamán emléket állítanak Liptóújvár közelében.

Gyulai Pál állapota.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gyulai Pál állapota javult, legközelebb elhagyhatja szobáját.

Az orosz forrongás.

Budapest, január 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Varsóból táviratozzák: A sztrájk itt nőttön nő. A sztrájkoló nagy zavargásokat rendeznek, betörnek az állami pálinkás-boltokba, raktárakba s mindenütt rabolnak. A sztrájkolók vakmerően összetűznek a rendőrséggel és a katonasággal. Véres utcai harcok folynak.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Orosz huszárak Varsóban megtámadták az

angol fő- és alkonzult. Az alkonzult két huszár a lóról lerántotta és kardvágással könnyebben megsebesítette. Az angol nagykövet jelentést tett a támadásról s felszólította a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a konzulok védelméről.

Az orosz-japán harctérről.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból táviratozzák: Ojama jelenté, hogy az oroszok a Hunhó jobb partján előre nyomultak, de a japánok visszaverték őket.

Az olasz civillista.

Budapest, január 30. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Rómából jelentik, a kamara tegnapi ülésében elfogadta a király civilistájáról szóló javaslatot.

Dípauli temetése.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Innsbruckból jelentik, Dipauli volt minisztert ma temettek el a tiroli Kalternben.

Rablőgyilkos asszony.

Budapest, január 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi rendőrség Divovornyik Mária husz éves napszámosnő ellen köröző levelet adott ki, ki január 15-ikén Krompachon rablőgyilkosságot követett el. A gyilkos nő székehajja, nyakán balról hosszas nagy forradás.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 30. (A nagybecskerekre Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb nagyobb mértékben csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.80 — —
Buza (októberre)	8.58 — —
Tengeri (májusra)	7.40 — —
Zab (áprilisra)	7.01 — —
Rozs (áprilisra)	7.67 — —

Nyílttér.*

NESTLE Legtökéletesebb tápszer-csecsemők részére.

gyermekliszt

Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek próbadobozok és röpíratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 752.

(18b-3.3)

* Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskerekre pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: déli 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szege dről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
Szege dről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 8 óra 47 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskerekre pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: déli 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Szege dről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 8 óra 40 p.
Szege dre: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalálva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 44 p.; délután 6 óra 19 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon déli 11 óra 35 p.

Gazda.

38 éves családos egyén, ki ilyen minőségben 5 évig volt nagyobb bérgazdaságban alkalmazva, a bérlet letelte miatt

folyó évi április hó 1-ére

állást keres.

Beszél magyarul, németül, szerbül, románul és tótul. Érti az összes gazdasági teendőket.

Cím: (126-1.1)

Gulyás Mátyás,

Magyarszentmihály. (u. p. Klekk.)

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy alulírott, ki Nagyvinzky Szvetozár helybeli fodrásznál 3 1/2 éven át működtem mint segéd, a Lipovcsevits Sándor-féle

fodrásztermet

(Fő-utca, Filkoviós-ház)

e hó 28-án átvettem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel

Markovics Lyubomir.

(129-3.1)

Bérbe adom

azonnal, esetleg eladom

HÁZAMAT,

amely egy lakásból áll, 5 szoba, villamvilágítás bevezetve, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és f. kamra. Parkirozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú

kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. KRSZTICS JOHANNA, a mellette levő házban, vagy levélileg alólírott

Krsztics János

ügyvéd,
Módoson.

48-x.21

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombovár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden esütörtökön reggel 7 óra 30 perc.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden esütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat
			I. osztály	II.	III.	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
.	Cannes	franc	122-45	37-80		
.	Firenze	.	79-80	58-10	32-50	
.	Genova	.	95-55	69-10	38-95	
.	Grasse	.	124-60	89-25		
.	Lyon-Perrache	.	134-55	95-70		
.	Marseille	.	144-05	102-40		
.	Milano	.	75-25	55-60	31-05	
.	Menton	.	116-30	83-65		
.	Napoli	.	106-85	77-05	43-90	
.	Nizza	.	119-00	85-45		
.	Róma	.	80-05	58-25	32-90	
.	Torino	.	95-40	69-00	38-90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	.	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	.	.	80-60	58-00	31-80	
Hamburg	.	.	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyivel együtt 16 kor.
I. osztály 12 .
III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánpótlás nem díjaztatik.)

Főügynököt

keres egy elsőrangú életbiztosító intézet. Ugyanott üzletszerzők is felvételnek. Ajánlatok „G. E.” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

(128-3.1)

Kiadó lakás.

A Kinizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club”-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában

(32-x.17)

Ügyes,

szépirásu fiatalembert, lehetőleg kereskedelmi iskolát végzettet, keres azonnali belépésre helybeli cég

Ajánlatokat a „Torontál” kiadóhivatala, továbbit „Ügyes 98n” jelige alatt.

(98-x.9)

Rámpás

literenkint 28 krajcár

kapható (31-x.15)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.